

**Správa o činnosti autorizovaných a notifikovaných osôb
podľa zákona č. 264/1999 Z. z. za rok 2017**

Jednou z úloh Odboru skúšobníctva a európskych záležitostí (ďalej len „OSaEZ“) Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „ÚNMS SR“) podľa zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zhode“) je v rámci svojej pôsobnosti a z nej vyplývajúcich kompetencií metodické riadenie autorizovaných osôb (ďalej len „AO“) a notifikovaných osôb (ďalej len „NO“). Odbor skúšobníctva a európskych záležitostí (ďalej len „OSaEZ“) do 31. decembra 2017 metodicky riadil 20 AO podľa zákona o zhode, z ktorých 1 AO vykonávala posudzovanie zhody vojenských zbraní, výbušnín a munície podľa štandardov NATO.

AO/NO Technický a skúšobný ústav pôdohospodársky (N.P.aP.C., š.p.o.), SKTC-106 v Rovinke, ktorá patrila predchádzajúce roky pod Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, je v súčasnosti zaradená do štruktúry Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho (ÚKSÚP). Prehľad AO/NO je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: AO/NO

P.č.	Číslo SKTC	Číslo NO	AO/NO	Sídlo
1	101	1293	EVPÚ a. s.	Nová Dubnica
2	102	1781	Slovenský metrologická ústav	Bratislava
3	104	1299	Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p.	Piešťany
4	106	1300	ÚKSÚP – TSÚP	Rovinka
5	108	2005	E.I.C., Engineering inspection company s.r.o.	Prešov
6	111	2369	VIPO a. s.	Partizánske
7	112	1395	KONŠTRUKTA – Defence, a.s.	Dubnica nad Váhom
8	113	2265	3EC International a. s.	Bratislava
9	114	2394	Bratislavská metrologická spoločnosť s.r.o.	Bernolákovo
10	115	1297	VÚZ – Priemyselný inštitút SR	Bratislava
11	118	1634	Výskumný ústav chemických vlákien, a.s.	Svit
12	119	1296	VÚTCH-CHEMITEX, spol. s r. o.	Žilina
13	128	1358	Výskumný ústav dopravný, a. s.	Žilina
14	169	1354	Technická inšpekcia, a. s.	Bratislava
15	173	-	Vojenský technický a skúšobný ústav Záhorie	Senica
16	174	RTPO	Reaktortest, s. r. o.	Trnava
17	175	1353	TÜV SÜD Slovakia s. r. o.	Bratislava
18	176	2408	Prvá zvaračská, a. s.	Bratislava
19	177	1432	Slovenská legálna metrológia, n. o.	Banská Bystrica
20	178	-	Liptovská skúšobňa s. r. o.	Liptovský Mikuláš

OSaEZ zabezpečoval notifikáciu slovenských autorizovaných osôb na smernice a nariadenia Nového prístupu Európskej komisii (ďalej len „EK“) a ostatným členským štátom Európskej

únie (ďalej len „EÚ“). Do 31. decembra 2017 mala Slovenská republika (ďalej len „SR“) 18 notifikovaných osôb, pričom 17 notifikovaných osôb má pridelené identifikačné číslo a 1 notifikovaná osoba má pridelené označenie RTPO na vykonávanie činnosti podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2014/68/EÚ z 15. mája 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania tlakových zariadení na trhu.

V roku 2017 boli vydané 4 rozhodnutia o autorizácii udelené podľa zákona o zhode z dôvodu zmeny právnych predpisov, zmeny rozsahu autorizácie, zmeny osôb konajúcich v mene autorizovanej osoby, ukončenia platnosti predchádzajúcej autorizácie a pod. Autorizácia nebola udelená žiadnemu novému subjektu.

ÚNMS SR vykonával kontrolnú činnosť v roku 2017 podľa Metodického postupu č. 8/2016 na kontrolu činnosti autorizovaných osôb a notifikovaných osôb podľa zákona o zhode. Kontrolná činnosť sa vykonávala dvoma spôsobmi:

- a) kontrola na základe poverenia predsedu ÚNMS SR alebo
- b) kontrola vykonávaná v spolupráci so Slovenskou národnou akreditačnou službou (ďalej len „SNAS“).

Pri kontrolnej činnosti sa preveruje kontinuálne plnenie autorizačných a notifikačných požiadaviek príslušných právnych predpisov autorizovanými a notifikovanými osobami. Pre tento účel bolo vykonaných 5 kontrol podľa písmena a). Jednou z uvedených kontrol v roku 2017 bolo povinné spoločné posudzovanie v oblasti zdravotníckych pomôcok. Tejto kontroly sa okrem zamestnancov ÚNMS SR zúčastnili aj zástupcovia EK a ďalších 4 členských štátov EÚ. Podľa nariadenia EÚ č. 920/2013 sa jeden zamestnanec ÚNMS SR zúčastnil ako národný expert na účely spoločného posudzovania žiadateľa o autorizáciu v Českej republike, ktoré bolo vykonávané v spolupráci s EK. Z uvedených 5 kontrol boli 3 kontroly autorizovaných a notifikovaných osôb vykonané priamo u výrobcu, išlo o tzv. svedecké posúdenia, čiže o kontrolu činnosti autorizovanej osoby súvisiacej s postupmi posudzovania zhody, pri ktorých je kontrolovaný subjekt zapojený do fázy kontroly výroby. Podľa spôsobu uvedeného v písmene b) ÚNMS SR pokračoval aj v roku 2017 v spoločných posudzovaniach so Slovenskou národnou akreditačnou službou v rámci posudzovania plnenia autorizačných a notifikačných požiadaviek pri akreditácii na účely autorizácie a notifikácie. V roku 2017 bolo vykonaných 17 spoločných posudzovaní, a z toho bolo vykonané 1 svedecké posudzovanie priamo u výrobcu.

OSaEZ sa každoročne venuje sledovaniu činností AO/NO, ktoré vykonávajú podľa zákona o zhode a majú súvis s ich pôsobením. V minulom roku bol pripravený **MP 11: 2018 Metodický postup č. 11 na vypracovanie a zaslanie Výročnej správy o činnosti autorizovaných osôb a notifikovaných osôb**, ktorého prílohou je šablóna výročnej správy (ďalej len „MP 11: 2018“). Cieľom MP 11: 2018 je uľahčiť AO/NO vypracovávanie výročnej správy, ktorú majú AO/NO zaslať najneskôr do 15. 2. nasledujúceho kalendárneho roka na OSaEZ. Uvedené správy a najmä získané údaje z nich OSaEZ spracúva, kvantitatívne analyzuje, vyhodnocuje a vytvára Správu o činnosti AO/NO za predchádzajúci kalendárny rok, a to v nižšie uvedených oblastiach:

1. činnosti v oblasti technickej normalizácie, spolupráca, pracovné skupiny a členstvo v organizáciách,
2. personálna štruktúra,
3. absolvované kurzy, semináre a školenia zamestnancov,

4. prehľad činností posudzovania zhody,
5. medzilaboratórne porovnávacie merania,
6. zabezpečenie úkonov subdodávateľsky,
7. doplňujúce otázky.

1. Činnosti v oblasti technickej normalizácie, spolupráca, pracovné skupiny a členstvo v organizáciách

Činnosť v oblasti technickej normalizácie v SR je v súčasnosti riadená zákonom o zhode. OSaEZ u AO/NO v rámci tejto oblasti sleduje:

- predsedníctvo v technických komisiách (ďalej len „TK“),
- členstvo v TK,
- medzinárodnú normalizačnú spoluprácu,
- počet nadobudnutých noriem, ktoré AO/NO nadobudla počas roka pre svoju činnosť.

V roku 2017 vykonávali funkciu predsedu v TK zástupcovia 7 AO/NO, čo ale predstavovalo vykonávanie danej funkcie až v 10 rôznych TK. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je možné sledovať v tejto oblasti postupný pokles, keďže v rokoch 2014, 2015, resp. 2016 postupne vykonávali funkciu predsedu v TK zástupcovia 19, 15, resp. 13 AO/NO. Celkovo 80 % AO/NO boli členmi TK, pričom celkový počet členov TK bol 70. Oproti minulým rokom opätovne je aj tu postupný pokles počtu členov v TK (128 v roku 2014, 117 v roku 2015, resp. 71 v roku 2016). Najaktívnejšie sa do činnosti TK zapájali EVPÚ a. s., Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p., 3EC International a. s., VIPO a. s., Výskumný ústav zvaračský – Priemyselný inštitút SR, VÚTCH-CHEMITEX, spol. s r. o. a Technická inšpekcia, a. s. Na medzinárodnej normalizačnej spolupráci sa v roku 2017 podieľalo 5 AO/NO. Celkovo v roku 2017 nadobudli AO/NO spolu 729 noriem, pričom polovica z nich využíva rôzne on-line prístupy k technickým normám.

Spolupráca s orgánmi štátnej správy a s orgánmi trhového dohľadu v SR

V rámci spolupráce s orgánmi štátnej správy (ďalej len „OŠS“) je aktívnych 80 % AO/NO. Najčastejšie sa uskutočňuje spolupráca s ÚNMS SR. Vo viacerých prípadoch sa uskutočňuje s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (4 AO/NO), Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (2 AO/NO) a Úradom pre obrannú štandardizáciu, kodifikáciu a štátne overovanie kvality (2 AO/NO).

V jednom prípade taktiež AO/NO spolupracujú s Ministerstvom financií SR, Ministerstvom hospodárstva SR, Ministerstvom obrany SR, Národným bezpečnostným úradom, Slovenskou informačnou službou, Políciou SR, Kriminálnym a expertíznym ústavom Policajného zboru, Hlavným banským úradom, Úradom jadrového dozoru SR, Výskumným ústavom jadrových elektrární Trnava, Úradom pre verejné obstarávanie, Slovenskou národnou akreditačnou službou, Slovenskou obchodnou inšpekciou, Spotrebiteľskými združeniami, Národným inšpektorátom práce, Obvodnými úradmi (stavebné), Slovenskou správou ciest a Inšpektorátmi práce. Spolupráca AO/NO s OŠS bola zameraná na poskytovanie konzultácií a odborných stanovísk, pripomienkovanie rôznych dokumentov, prípadne na prípravu odborných seminárov.

Všetky AO/NO, až na jednu výnimku, vyjadrili spokojnosť so spoluprácou s OŠS. Výnimkou predstavovalo vyjadrenie nespokojnosti so spoluprácou v oblasti prepravy nebezpečných vecí. V rámci spolupráce AO/NO s orgánmi trhového dohľadu (ďalej len „OTD“), môžeme konštatovať, že v roku 2017 spolupracovalo s OTD 60 % AO/NO. AO/NO spolupracovali predovšetkým so Slovenskou obchodnou inšpekciou (v 6 prípadoch), Slovenským metrologickým inšpektorátom (2) a Národným inšpektorátom práce (2). Po jednom prípade taktiež s Inšpektorátom práce, Dopravným úradom a so Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv. Spolupráca bola zameraná najmä na skúšanie odobratých vzoriek z trhu, oznamovanie vydaných a zrušených certifikátov, kontrolu výrobcu meradiel, školenia a odborná pomoc pri analýze príčin havárií strojných zariadení, pri podnetoch zo strany spotrebiteľov, v oblasti činnosti oprávnenej právnickej osoby. AO/NO vykonávali školenia zamestnancov v oblasti posudzovania zhody zariadení detských ihrísk alebo overovanie spôsobilosti na výkon určených činností.

Všetky zainteresované AO/NO vyjadrili spokojnosť so spoluprácou s OTD. AO/NO sú pripravené poskytovať OTD odbornú pomoc v rámci odborných seminárov alebo školení zamestnancov OTD v spolupráci s ÚNMS SR, ktoré by prispeli k zvyšovaniu kompetentnosti zamestnancov OTD a tým aj k zlepšeniu výkonu trhového dohľadu.

Národná a medzinárodná spolupráca, členstvo v medzinárodných organizáciách

Veľmi dôležitým aspektom, ktorý ovplyvňuje činnosti pri posudzovaní zhody a má nezanedbateľný vplyv na výkon tejto činnosti, je národná a medzinárodná spolupráca AO/NO s EK, ostatnými členskými štátmi EÚ a ďalšími organizáciami. Táto forma spolupráce sa klasifikuje do nasledujúcich činností:

- pracovné skupiny (ďalej len „PS“) NO na národnej úrovni,
- pracovné skupiny NO na európskej úrovni,
- spolupráca so zahraničnými NO,
- členstvo v medzinárodných organizáciách (ďalej len „MO“), združeniach a pod.

V roku 2017 sa do činnosti PS na národnej úrovni zapojilo 15 AO/NO, s celkovým počtom 30 zástupcov. Z celkového počtu 30 zástupcov, predsedali zamestnanci AO/NO PS v 3 prípadoch, zvyšných 27 zástupcov bolo členmi PS. Pracovné skupiny NO vznikli ako národná alternatíva k európskemu „Notified Bodies Forum“ a zaoberajú sa riešením technických problémov týkajúcich sa posudzovania zhody s cieľom zabezpečiť jednotné používanie technických ustanovení smerníc a nariadení EÚ a tiež pripravujú jednotné stanoviská k problematikám, ktoré sa aktuálne preberajú na európskej úrovni. Na jednotlivé stretnutia pracovných skupín na národnej úrovni sú prizvaní aj zástupcovia technickej normalizácie, OTD a prípadne iných OŠS.

Do spolupráce s pracovnými skupinami NO na európskej úrovni sa zapojilo 11 AO/NO, pričom sa zapojili do činnosti 28 PS NO. Z týchto európskych PS sa v 20 z nich zapojili AO/NO priamo do ich činnosti a 8 AO/NO nepriamo. Spolupráca sa týkala najmä spolupráce v oblasti skúšania, posudzovania zhody, porovnávacích meraní, výmeny odborných stanovísk, subdodávateľských úkonov, technickej spolupráce, organizovania spoločných seminárov, výmeny informácií, prípadne spolupráce v rámci vlastnej organizácie.

Spoluprácu so zahraničnými NO uskutočňovalo 11 AO/NO, pričom spolupracovali s celkovo 22 NO. Z toho v 8 prípadoch išlo o pravidelnú spoluprácu, v 13 prípadoch o opakujúcu sa spoluprácu a v 1 prípade o jednorazovú spoluprácu.

Členstvo v MO vykazovalo rovnako ako v predošlých prípadoch 11 AO/NO, pričom tie boli členmi, či už aktívne (24 MO) alebo pasívne (2 MO) v celkovo 26 MO. Hlavnými devízami a výhodami, ktoré deklarujú AO/NO v súvislosti s medzinárodnou spoluprácou a členstvom v MO, sú predovšetkým samotná možnosť nadväzovať a udržiavať kontakty so zahraničnými NO, prípadne inými MO, vzájomná podpora, či výmena skúseností. Nemenej dôležité je získavanie nových poznatkov v oblasti posudzovania zhody v príslušných oblastiach, zjednocovanie postupov posudzovania zhody a s tým súvisiaca možnosť účasti pri tvorbe nových postupov. Rovnako tak získavanie informácií o práci iných NO, možnosť vidieť pracoviská, resp. laboratória iných NO. Niektoré AO/NO deklarujú, že pri naplnení podmienok akreditácie skúšobných laboratórií im členstvo v medzinárodnom združení pozitívne prispieva pri uskutočňovaní medzilaboratórnych porovnávacích skúšok s možnosťou ich aktívnej účasti v nich. Prostredníctvom, či už spolupráce so zahraničnými NO alebo členstvom v MO, sa zvyšuje medzinárodné uznanie a prestíž medzi zákazníkmi.

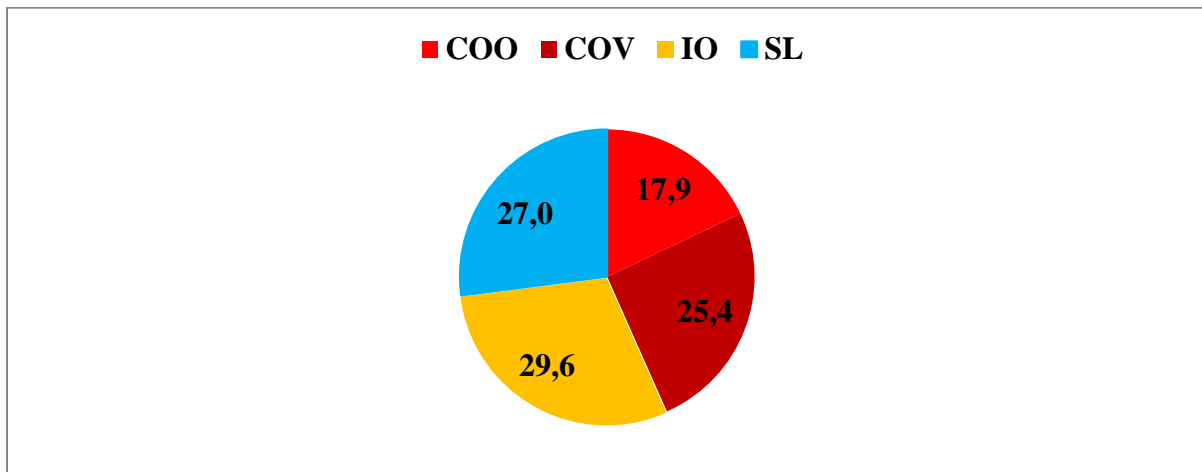
2. Personálna štruktúra

V oblasti personálnej štruktúry AO/NO sledujeme:

- počet zamestnancov AO/NO, ktorí sú v pracovno-právnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu s AO/NO všetkých orgánov (Certifikačný orgán na osoby – COO, Certifikačný orgán na výrobky – COV, Inšpekčný orgán – IO, Certifikačný orgán pre systémy manažérstva kvality – CQMS, Skúšobné laboratórium – SL, Manažment AO/NO),
- priemerný vek zamestnancov AO/NO – podľa vykonávaných činností zamestnancov a podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania zamestnancov.

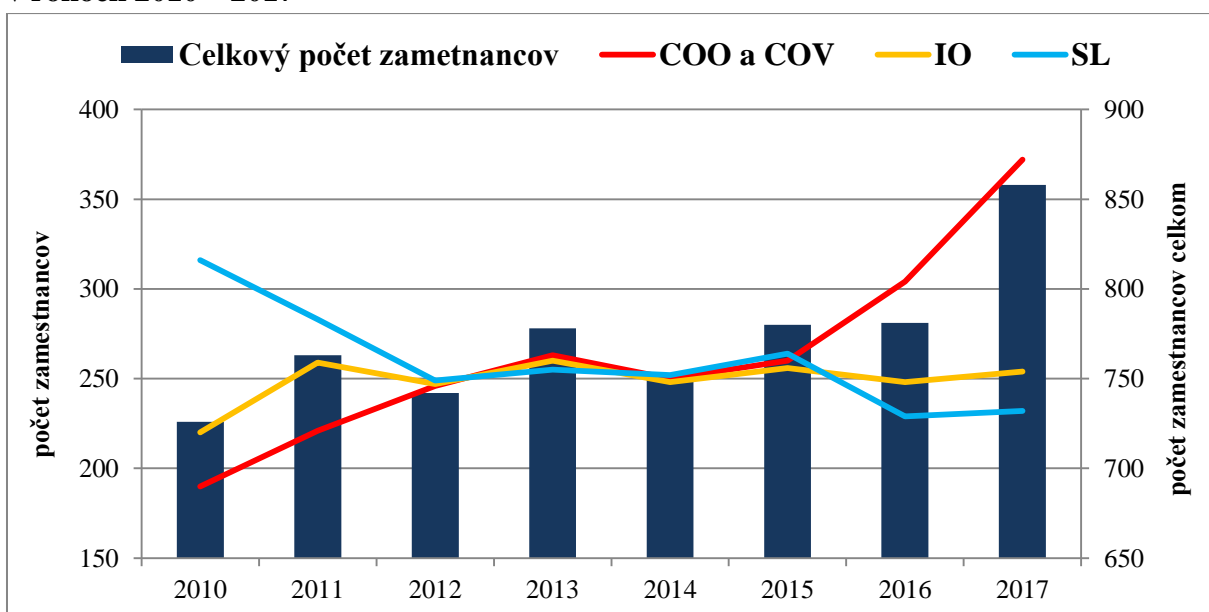
AO/NO v roku 2017 zamestnávali celkom 858 zamestnancov. Z daného počtu bolo 154 zamestnancov COO, 218 zamestnancov COV, 254 zamestnancov IO a 232 zamestnancov SL. Rozloženie zamestnancov podľa jednotlivých orgánov, prostredníctvom ktorých AO/NO zabezpečovali v roku 2017 svoje činnosti, vidíme v grafe č. 1.

Graf č. 1: Podiel zamestnancov AO/NO podľa orgánov zabezpečenia činnosti v roku 2017

Z hľadiska vývoja počtu zamestnancov AO/NO od roku 2010 až po súčasnosť si môžeme všimnúť jeho postupný nárast s miernymi medziročnými poklesmi v rokoch 2012 a 2014. Tento nárast počtu zamestnancov AO/NO v sledovanom období bol spôsobený predovšetkým výrazným nárastom počtu zamestnancov COO a COV, a to najmä v rokoch 2016 a 2017. Počet zamestnancov IO zostával počas sledovaného obdobia pomerne stabilný, a to predovšetkým od roku 2011, kedy prichádzalo medziročne len k miernym výkyvom. Naopak opačnú situáciu môžeme vidieť pri vývoji počtu zamestnancov SL, keďže tu dochádzalo k postupnému znižovaniu počtu zamestnancov a najnižšiu úroveň dosiahli v rokoch 2016, resp. 2017. Ich najväčší úbytok, a to o 33, resp. 34 zamestnancov nastal na začiatku sledovaného obdobia, t.j. v rokoch 2011, resp. 2012 a ku jeho koncu v roku 2016, a to o 35 zamestnancov všetkých AO/NO. Spomínaný vývoj najlepšie dokumentuje graf č. 2.

Graf č. 2: Vývoj počtu zamestnancov AO/NO podľa orgánov zabezpečenia činnosti v rokoch 2010 – 2017

Priemerný vek zamestnancov COO bol v roku 2017 49 rokov, COV 48 rokov, IO 47 rokov a SL 49 rokov. Sumárne 6 AO/NO malo zriadené COO. Všetci zamestnanci COO mali VŠ alebo ÚSO vzdelanie.

Sumárne 17 AO/NO malo zriadené COV. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry mali AO/NO zamestnancov COV v roku 2017 s VŠ, ÚSO a v 1 prípade (KONŠTRUKTA – Defence, a.s.) aj so SO vzdelaním. Spolu v 7 AO/NO mali zamestnanci COV vyšší priemerný vek s ÚSO vzdelaním ako s VŠ vzdelaním, v 4 prípadoch tomu bolo naopak a v 1 prípade (Prvá zväračská, a. s.) bol vekový priemer zamestnancov COV s VŠ a ÚSO vzdelaním rovnaký (55 rokov).

Sumárne 6 AO/NO malo zriadené IO. Zamestnanci IO dosiahli v porovnaní so zamestnancami všetkých ostatných orgánov najnižší priemerný vek. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry mali dané AO/NO zamestnancov IO v roku 2017 s VŠ, ÚSO a v 1 prípade (Technická inšpekcia, a. s.) aj so SO a ZŠ vzdelaním. Najnižší priemerný vek u AO/NO pritom dosahovali zamestnanci IO, ktorí mali VŠ vzdelanie.

Sumárne 15 AO/NO malo zriadené SL. Zamestnanci SL, spolu so zamestnancami COO, dosiahli pri porovnaní so zamestnancami všetkých ostatných orgánov najvyšší priemerný vek. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry mali dané AO/NO zamestnancov SL v roku 2017 s VŠ, ÚSO a v 3 prípadoch (KONŠTRUKTA – Defence, a.s., Výskumný ústav dopravný, a. s., Liptovská skúšobňa s. r. o.) aj so SO vzdelaním. Spolu v 9 AO/NO mali zamestnanci SL vyšší priemerný vek s ÚSO alebo SO vzdelaním ako s VŠ vzdelaním, 4 prípadoch tomu bolo naopak a v 1 prípade (Prvá zväračská, a. s.) mali zamestnanci SL len VŠ vzdelanie, pričom dosiahli priemerný vek 49 rokov.

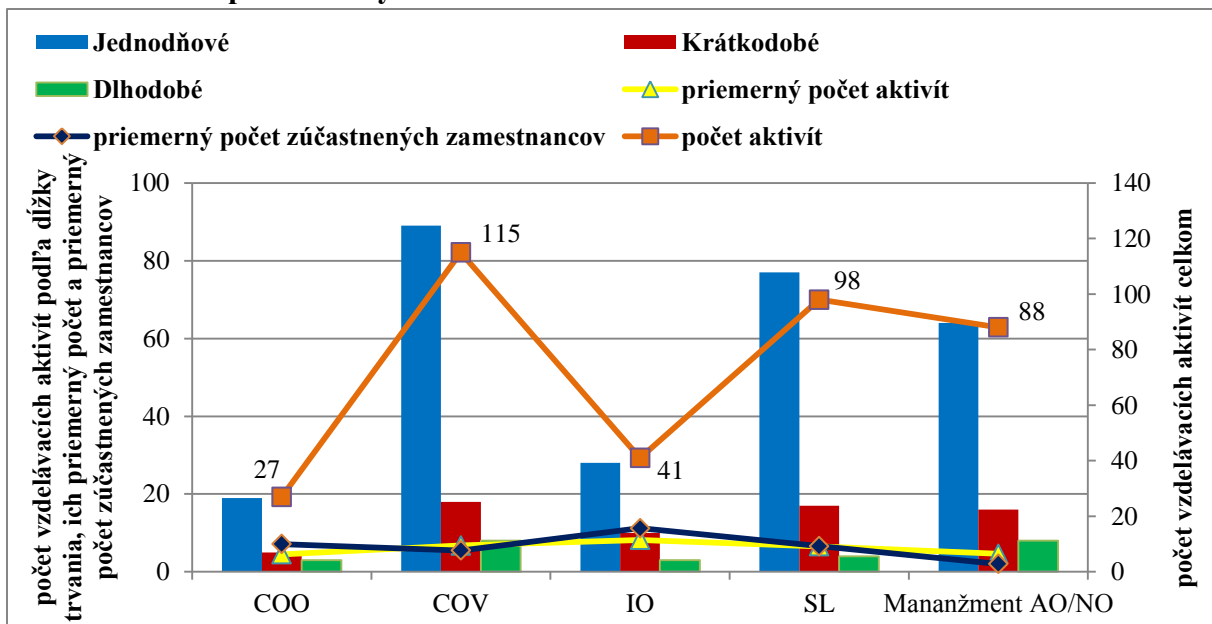
3. Absolvované kurzy, semináre a školenia zamestnancov

V roku 2017 mali AO/NO, ktoré majú zriadené COO (6 AO/NO), priemerne 5 vzdelávacích aktivít, pričom sa ich zúčastňovalo priemerne 7 zamestnancov COO. Z celkového počtu 27 vzdelávacích aktivít, ktoré absolvovali zamestnanci COO, bolo 19 jednorazových aktivít, 5 krátkodobých aktivít a 3 dlhodobé aktivity. AO/NO, ktoré mali zriadené COV (17 AO/NO), mali v roku 2017 priemerne 7 vzdelávacích aktivít, pričom sa ich zúčastňovalo priemerne 5 zamestnancov COV. Z celkového počtu 115 vzdelávacích aktivít, ktoré absolvovali zamestnanci COV, bolo 89 jednorazových aktivít, 18 krátkodobých aktivít a 8 dlhodobých aktivít. AO/NO, ktoré mali zriadené IO (6 AO/NO), mali v roku 2017 priemerne 8 vzdelávacích aktivít, pričom sa ich zúčastňovalo priemerne 11 zamestnancov IO. Z celkového počtu 41 vzdelávacích aktivít, ktoré absolvovali zamestnanci IO, bolo 28 jednorazových aktivít, 10 krátkodobých aktivít a 3 dlhodobé aktivity. AO/NO, ktoré mali zriadené SL (15 AO/NO), mali v roku 2017 priemerne 7 vzdelávacích aktivít, pričom sa ich zúčastňovalo priemerne 7 zamestnancov COV. Z celkového počtu 98 vzdelávacích aktivít, ktoré absolvovali zamestnanci SL, bolo 77 jednorazových aktivít, 17 krátkodobých aktivít a 4 dlhodobé aktivity. Manažmenty AO/NO mali v roku 2017 priemerne 5 vzdelávacích aktivít, pričom sa ich zúčastňovali priemerne 2 členovia vedenia AO/NO. Z celkového počtu 88 vzdelávacích aktivít, ktoré absolvovali zamestnanci SL, bolo 64 jednorazových aktivít, 16 krátkodobých aktivít a 8 dlhodobých aktivít. Celú situáciu o vzdelávacích aktivitách zamestnancov podľa jednotlivých orgánov činnosti AO/NO, ich rozdelenie podľa dĺžky

trvania, ich priemerný počet a priemerný počet zúčastnených zamestnancov znázorňuje graf č. 3.

Jednorazové vzdelávacie aktivity predstavovali vo väčšine AO/NO rôzne jednodňové školenia, odborné školenia, kurzy, semináre, zasadnutia PS, zasadnutia TK, atď. Krátkodobé aktivity predstavovali väčšinou medzinárodné a domáce konferencie, mítingy, zasadnutia, školenia, odborné semináre a podobne. Dlhodobé aktivity sa uskutočňovali u AO/NO väčšinou vo forme výučby cudzích jazykov, ale aj ako zasadnutia PS na medzinárodnej úrovni, rôzne interné školenia zamerané napr. na zákon o zhode, nariadenia vlády SR, technické normy a podobne.

Graf č. 3: Počet vzdelávacích aktivít podľa jednotlivých orgánov činnosti AO/NO spolu a ich rozdelenie podľa dĺžky trvania v roku 2017

4. Prehľad činností posudzovania zhody

V oblasti posudzovania zhody sa sledujú:

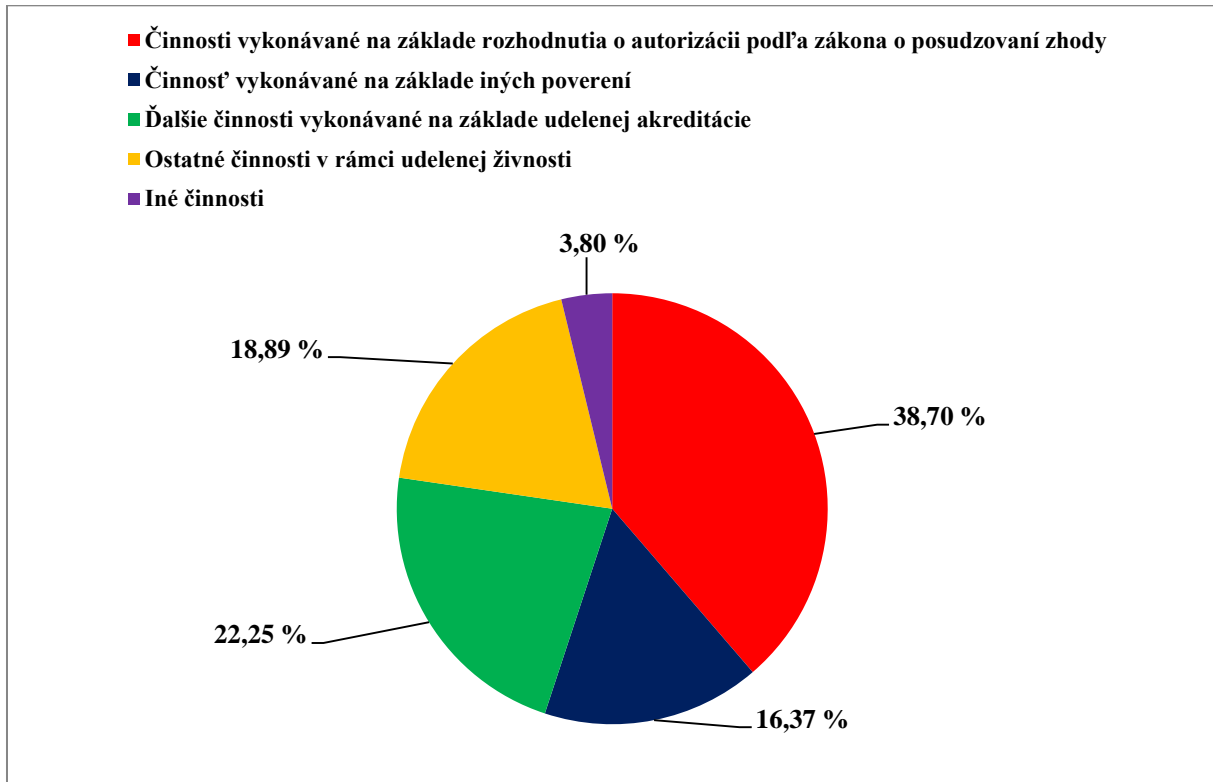
- prehľad všetkých činností AO/NO,
- prehľad činností súvisiacich s posudzovaním zhody určených výrobkov podľa zákona o zhode,
- činnosť certifikačného orgánu na výrobky a na osoby,
- činnosť inšpekčného orgánu,
- vydané výstupné dokumenty v roku 2017 podľa prílohy č.1, bod 3.1.2 a bod 3.1.3 NV SR č. 576/2002 Z. z., resp. NV SR č. 1/2016 Z. z. o sprístupňovaní tlakových zariadení na trhu,
- činnosť skúšobných laboratórií,
- informácie z oblasti zdravotníckych pomôcok.

Podľa bodu A) vykonávali AO/NO v roku 2017, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, v najväčšej miere činnosti vykonávané na základe rozhodnutia o autorizácii podľa zákona o zhode, pričom v priemere všetky vykonávané činnosti AO/NO predstavovali 38,7 % podiel.

Nasledovali činnosti vykonávané podľa akreditácie (22,25 %), ostatné činnosti v rámci udelenej živnosti (18,89 %), činnosti vykonávané podľa iných poverení (16,37 %). Najnižší podiel činností, ktoré vykonávali AO/NO v danom roku, tvorili iné činnosti (3,8 %). Prehľad všetkých činností, ktoré AO/NO vykonávali v roku 2017, sa nachádzajú v nasledujúcom grafe č. 4.

Graf č. 4: Podiel vykonávaných činností všetkých AO/NO v roku 2017

Rovnako ako v roku 2016, aj v roku 2017 preukázalo 6 AO/NO ako svoju hlavnú činnosť (nad 70 %) posudzovanie zhody. Konkrétne išlo o Slovenský metrologický ústav, E.I.C. s. r. o., KONŠTRUKTA – Defence, a.s., Reaktortest, s. r. o., Slovenská legálna metrologia, n. o. a Liptovská skúšobňa s. r. o. Ďalších 11 AO/NO uviedlo, že posudzovanie zhody tvorilo menej ako 20 % ich činnosti. Z nich 2 AO/NO (ÚKSÚP – TSÚP a Výskumný ústav chemických vlákien, a.s.) vykazovali v oblasti posudzovania zhody nulové hodnoty. Zvyšné 3 AO/NO (3EC International a. s., Výskumný ústav dopravný, a. s. a Vojenský technický a skúšobný ústav Záhorie) uvádzali posudzovanie zhody ako činnosť, ktorá tvorila tesne nad alebo pod 50 % z ich celkovej činnosti.

Podľa písmena B) sa sleduje počet výstupných dokumentov posudzovania zhody podľa zákona o zhode § 12 ods. 3 celkovo a počet výstupných dokumentov posudzovania zhody podľa jednotlivých technických predpisov z oblasti posudzovania zhody. Pod počtom výstupných dokumentov posudzovania zhody sa rozumie počet vydaných ES certifikátov typu, ES certifikátov zhody, dokumentov o schválenom systéme kvality, ES certifikátov návrhu, inšpekčných správ a pod. v závislosti od postupu posudzovania zhody.

Počet výstupov podľa postupov posudzovania zhody je nasledovný:

- posúdenie zhody treťou stranou – 78,
- posúdenie zhody vzorky typu výrobku autorizovanou osobou – 812,
- posúdenie zhody výrobku s certifikovaným typom výrobku – 49,
- posúdenie systému kvality výroby alebo jeho zložiek v podniku autorizovanou osobou a vykonávanie dohľadu nad jeho riadnym fungovaním – 117,
- posúdenie systému výstupnej kontroly kvality výrobku v podniku autorizovanou osobou a vykonávanie dohľadu nad jeho riadnym fungovaním – 35,
- overovanie zhody výrobku s certifikovaným typom výrobku alebo s ustanovenými požiadavkami, ktoré vykonáva výrobca, dovozca, alebo autorizovaná osoba na každom výrobku alebo na štatisticky vybratej vzorke – 832,
- overovanie zhody každého výrobku s technickými požiadavkami autorizovanou osobou – 3 932,
- zhoda založená na úplnom zabezpečení kvality – 166,
- iné postupy posudzovania zhody – 10 962

Z vyššie uvedených výstupov podľa postupov posudzovania zhody bolo 6 613 výstupov podľa nariadenia vlády SR č. 397/1999 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na strelné zbrane a strelivo, čo predstavovalo takmer 38 % zo všetkých výstupov v roku 2017. Počtom 2 347 ako druhé v poradí nasledovali výstupy podľa nariadenia vlády SR č. 235/2015 Z. z. o uvádzaní výťahov na trh a sprístupňovaní bezpečnostných častí do výťahov na trhu, čo predstavovalo 13,5 % zo všetkých výstupov. Vojenský technický a skúšobný ústav Záhorie vydal 1372 záverečných protokolov – Rozhodnutie o zhode s technickou dokumentáciou, ktoré patrili do oblasti Vojenských technických predpisov. V rozmedzí 100 – 1 000 výstupov podľa postupov posudzovania zhody bolo vydaných podľa nariadenia vlády SR č. 1/2016 Z. z. o sprístupňovaní tlakových zariadení na trhu (795). KONŠTRUKTA – Defence, a.s. vydala podľa nariadenia vlády SR č. 70/2015 Z. z. o sprístupňovaní pyrotechnických výrobkov na trhu 426 výstupných dokumentov (Certifikátov, Záverečných protokolov a Správ), z ktorých až 425 bolo pre ostatné členské krajiny EÚ. Podľa nariadenia vlády SR č. 145/2016 Z. z. o sprístupňovaní meradiel na trhu bolo vydaných 209 výstupov podľa postupov posudzovania zhody, nariadenia vlády SR č. 126/2016 Z. z. o sprístupňovaní váh s neautomatickou činnosťou na trhu (175 výstupov), nariadenia vlády SR č. 35/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na osobné ochranné prostriedky (117 výstupov) a tesne nad 100 výstupov bolo vydaných podľa zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenia vlády č. 349/2010, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na prostriedky ľudovej zábavy, zariadenia detských ihrísk a športovo-rekreačné zariadenia. U 12 výrobných skupín sme zaznamenali pod 100 výstupov. Celkovo 20 AO/NO vydalo výstupné dokumenty posudzovania zhody podľa 23 technických predpisov z oblasti posudzovania zhody. Prehľad počtu výstupných dokumentov posudzovania zhody pre jednotlivé výrobné skupiny môžeme vidieť v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Počet výstupov podľa jednotlivých zákonov a NV SR v roku 2017

Zákony a NV SR	Počet výstupov
NV SR č. 436/2008 Z. z. Stroje	69
NV SR č. 149/2016 Z. z. ATEX	31
Z. č. 513/2009 Z. z. Interoperabilita	103
Z. č. 254/2011 Z. z. Prepravovateľné tlakové zariadenia	98
NV SR č. 131/2016 Z. z. Výbušniny	27
NV SR č. 183/2002 Z. z. Lanovky	96
NV SR č. 145/2016 Z. z. Meradlá	209
NV SR č. 393/1999 Z. z. Plynové spotrebiče	12
NV SR č. 397/1999 Z. z. Zbrane	6 613
NV SR č. 70/2015 Z. z. Pyrotechnika	426
NV SR č. 126/2016 Z. z. NAWI	175
NV SR č. 234/2015 Z. z. Jednoduché tlakové nádoby	44
NV SR č. 235/2015 Z. z. Výt'ahy	2 347
NV SR č. 569/2001 Z. z. IVD	18
NV SR č. 582/2008 Z. z. MDD	83
NV SR č. 1/2016 Z. z. Tlakové zariadenia	795
NV SR č. 35/2008 Z. z. OOP	117
Z. č. 78/2012 o bezpečnosti hračiek	29
NV SR č. 349/2010 Z. z. Zariadenia detských ihrísk	101
Vojenské technické predpisy	1 372
NV SR č. 236/2015 Z. z. Teplovodné kotle	7

Celkom bolo vydaných 16 983 výstupných dokumentov posudzovania zhody, pričom 10 962 z nich bolo vydaných na základe iných postupov posudzovania zhody ako sú základné.

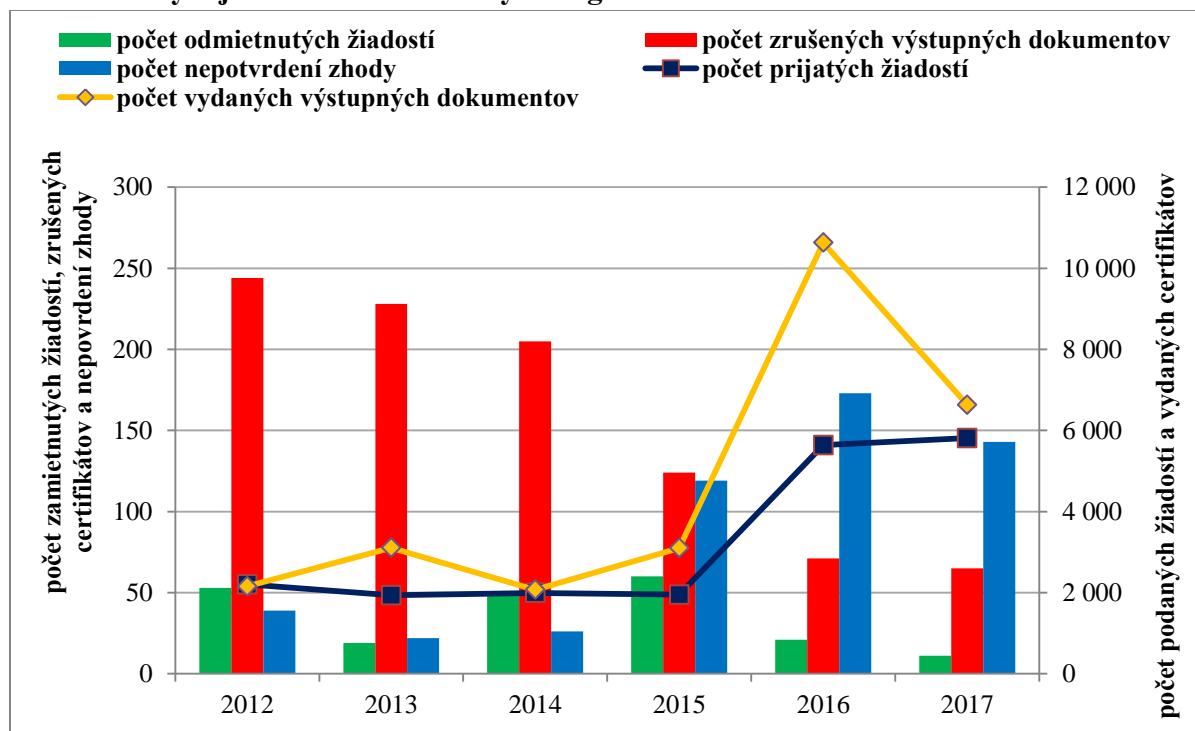
Podľa písmena C) sa sleduje činnosť certifikačných orgánov. V roku 2017 bolo celkovo prijatých 5 812 žiadostí na certifikačné orgány v prípade určených výrobkov podľa jednotlivých technických predpisov z oblasti posudzovania zhody.

Z tohto počtu bolo prijatých 3 860 žiadostí na COO a 1 952 žiadostí na COV. Spolu bolo odmietnutých 11 žiadostí (všetky COV). V rámci spomínaných žiadostí bolo vydaných 6 630 výstupných dokumentov posudzovania zhody, z toho COO tvorilo 3 724 a COV 2 906 výstupných dokumentov posudzovania zhody. Celkovo bolo zrušených 65 certifikátov (všetky COV). Počet nepotvrdení zhody v roku 2017 bol 143, pričom 117 z nich pripadalo na COV a zvyšných 26 na COO. Keď zoberieme do úvahy všetky AO/NO, priemerná dĺžka procesu posudzovania zhody bola 33 dní. Priemerná dĺžka certifikačného procesu bola vyššia z dôvodu jeho dlhšieho trvania v 3 EC International a.s. (220 dní), Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p. (60 dní) a EVPÚ a. s. (46 dní).

Z hľadiska vývoja činnosti certifikačných orgánov môžeme v posledných 2 rokoch badať výrazný nárast ako počtu prijatých žiadostí, tak aj počtu vydaných výstupných dokumentov. Z hľadiska vývoja narastal takisto počet nepotvrdení zhody. Naopak opačný trend, a teda

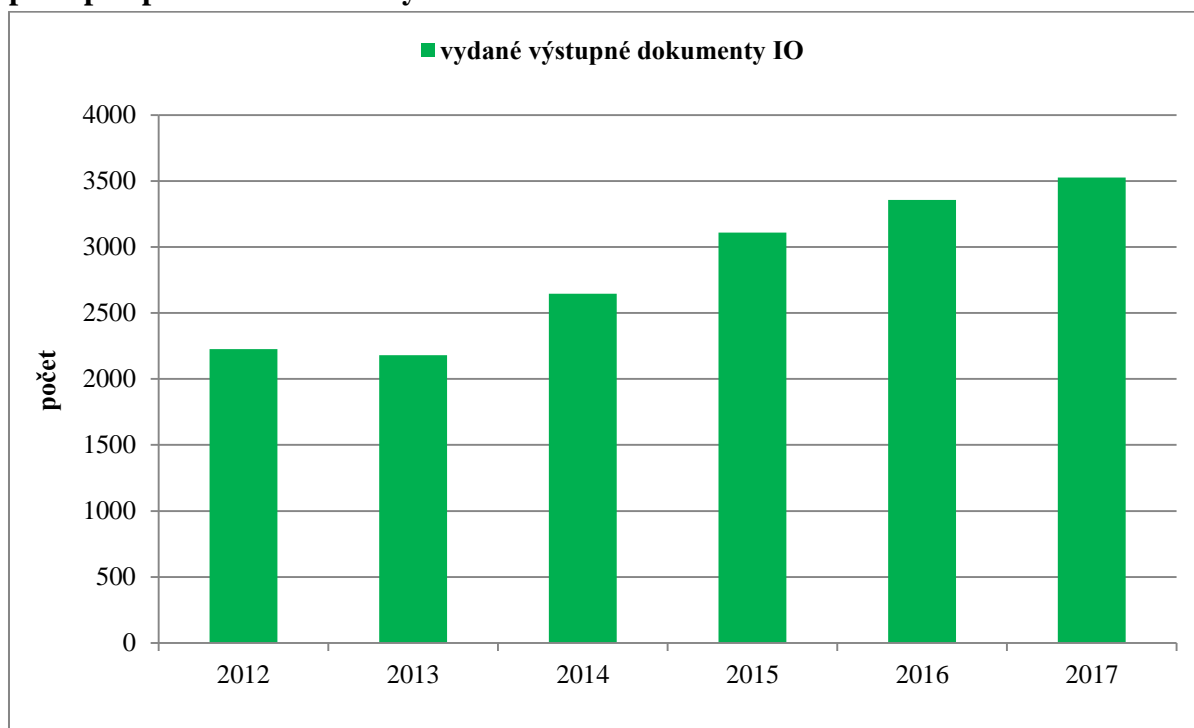
výraznejší pokles v daných rokoch, vidíme vo vývoji počtu zrušených výstupných dokumentov. Mierny pokles nastal v rokoch 2016 a 2017 aj v počte odmietnutých žiadostí. Prehľad činnosti certifikačných orgánov v roku 2017 a vývoja činnosti od roku 2012 až po súčasnosť môžeme vidieť v grafe č. 5.

Graf č. 5: Vývoj činnosti certifikačných orgánov v rokoch 2012 až 2017

Podľa písmena D) sa sleduje činnosť inšpekčného orgánu (IO). V roku 2017 bolo na IO prijatých 3 246 žiadostí, pričom celkový počet vydaných výstupných dokumentov posudzovania zhody bol 3 526 a boli zaangažované 3 AO/NO. Počet vydaných výstupných dokumentov IO na základe jednotlivých postupov posudzovania zhody a jeho vývoj v rokoch 2012 – 2017 je znázornený v grafe č. 6.

Graf č. 6: Vývoj počtu vydaných výstupných dokumentov IO na základe jednotlivých postupov posudzovania zhody v rokoch 2012 – 2017

Podľa písmena E) sa sledujú vydané výstupné dokumenty posudzovania zhody v roku 2017 podľa prílohy č.1, bod 3.1.2 a bod 3.1.3 NV SR č. 1/2016 Z. z. o sprístupňovaní tlakových zariadení na trhu. Tieto výstupné dokumenty (certifikáty, schválenia, protokoly) vydalo v roku 2017 celkom 5 AO/NO. V danom roku bolo spolu vydaných 88 výstupných dokumentov, ktorými boli schválené pracovných postupov podľa prílohy č. 1 bod 3.1.2, 3 272 výstupných dokumentov, ktorými boli schválení zamestnanci podľa prílohy č. 1 bod 3.1.2 a 851 výstupných dokumentov, ktorými boli schválení zamestnanci podľa prílohy č. 1 bod 3.1.3. Ich prehľad je uvedený v tabuľke č 3.

Tabuľka č. 3: Počet vydaných výstupných dokumentov v roku 2017 podľa NV SR č. 1/2016 Z. z. o sprístupňovaní tlakových zariadení na trhu

NV SR č. 576/2002 Z. z.	Schvaľovanie pracovných postupov podľa prílohy č.1 bod 3.1.2	Schvaľovanie zamestnancov podľa prílohy č. 1 bod 3.1.2	Schvaľovanie zamestnancov podľa prílohy č. 1 bod 3.1.3	Typ výstupu: certifikát (C), schválenie (S), protokol (P), protokol (WPQR)
Spolu	88	3 272	851	C, S, P, WPQR

Podľa písmena F) sa sleduje činnosť skúšobných laboratórií (SL), ktoré sú súčasťou 15 AO/NO a zároveň majú akreditované laboratória, v ktorých sú výrobky skúšané podľa zákona o zhode. Celkový počet prijatých žiadostí na SL v roku 2017 bol 5 687 a celkovo vydali 7 453 výstupných dokumentov podľa zákona o zhode. Tieto výstupné dokumenty vydali v roku 2017 celkom 4 AO/NO.

Podľa písmena H) sa sleduje oblasť zdravotníckych pomôcok. Činnosť v tejto oblasti vykonávali 2 AO/NO (EVPÚ a. s. – SKTC 101, NO 1293 a 3EC International a. s. – SKTC 113, NO 2265). V roku 2017 mali spolu 96 klientov, z toho EVPÚ a. s. 11 a 3EC International a. s. 85, u ktorých vykonali 10 neohlásených auditov. Podľa nariadení vlády bola situácia v tejto oblasti nasledovná:

- podľa NV č. 569/2001 Z. z. mali AO/NO 20 klientov, z toho 11 klientov EVPÚ a. s. a 9 klientov 3EC International a. s., pričom nevykonali žiadny neohlásený audit,
- podľa NV č. 582/2008 Z. z. mali AO/NO 76 klientov, všetkých 3EC International a. s., u ktorých vykonali 10 neohlásených auditov.

5. Medzilaboratórne porovnávacie merania

V roku 2017 sa do medzilaboratórných porovnávacích meraní medzi laboratóriami zapojilo 13 AO/NO. Celkovo bolo vykonaných 67 takýchto meraní, čo predstavovalo pri porovnaní s rokom predchádzajúcim pokles o málo viac ako 20 %. Ako zvyčajne do výrazne najväčšieho počtu medzilaboratórných porovnávacích meraní sa zapojilo VÚTCH-CHEMITEX, spol. s r. o., a to 27 porovnávacích meraní, pričom celkový počet účastníkov na týchto porovnávacích meraniach bol 514.

6. Zabezpečenie úkonov subdodávateľsky

Pri svojej činnosti v roku 2017 zabezpečilo 10 AO/NO rôzne úkony prostredníctvom subdodávateľov a to v 25 prípadoch, pričom to predstavovalo v porovnaní s rokom 2016 nárast o takmer 40%. AO/NO využívali subdodávateľské služby predovšetkým iných AO/NO a rôznych ďalších domácich a zahraničných skúšobní (napr. Skúšobňa FEI STU Bratislava, CTM Nováky, TZU s. p. Brno, ITC a.s. Zlín, Textilní skušební ústav Brno, Vojenský výskumný ústav s. p., Brno, ÖKO-TEX Zürich, TESTEX Zürich). Čo sa týka formy spolupráce so subdodávateľmi, AO/NO v roku 2017 v 13 prípadoch spolupracovali opakovane, v 6 prípadoch jednorazovo, v 4 prípadoch sa jednalo o pravidelnú spoluprácu a v 2 prípadoch neuvideli formu spolupráce so subdodávateľmi.

7. Doplňujúce otázky

Všetky AO/NO, až na jednu výnimku, vyjadrili spokojnosť so spoluprácou s OŠS. Napriek tomu vidia AO/NO nedostatky v neinformovanosti jednotlivých OŠS o odborníkoch z daných oblastí, či pretrvávajúci problém pri príprave technických špecifikácií materiálov pre verejné obstarávanie, a to predovšetkým v oblasti aktuálnosti technických noriem potrebných na skúšanie. Pre zlepšenie spolupráce navrhujú najst' spôsob informovania o odborníkoch pre komodity, ktoré zamýšľa OŠS nakupovať formou verejného obstarávania, aby sa predišlo nevhodnosti kritérií a neaktuálnosti technických noriem uvedených v požiadavkách verejného obstarávateľa. Niektoré AO/NO taktiež vidia nedostatky v nejednoznačnosti uplatňovania harmonizovaných právnych predpisov v praxi. Zároveň sa snažia zlepšiť situáciu poskytovaním informácií OŠS o uplatňovaní spomínaných predpisov v praxi. Ako nedostatok sa tiež môže javiť schopnosť legislatívne zareagovať na technický a technologický pokrok vo výrobe, ktorý je spolu s uplatňovaním inovácií v materiáloch a komponentoch flexibilnejší a rýchlejší. Rovnako tak existujú výrobky, ktoré nepodliehajú žiadnej vyhláske, zákonu,

smernici či nariadeniu (chýbajúca legislatíva), t.j. chýba definícia spôsobov uvádzania takýchto výrobkov na trh a ich minimálne technické požiadavky. Niektoré AO/NO hovoria tiež o nejednoznačnosti uplatňovania harmonizovaných právnych predpisov v praxi, či neochote niektorých OŠS spolupracovať s AO/NO.

Záver

Porovnaním výsledkov Výročných správ o činnosti AO/NO za rok 2017 s výsledkami za predchádzajúce roky môžeme vidieť nasledovné zmeny:

V roku 2017 prišlo oproti predchádzajúcim rokom k výraznejšiemu nárastu počtu zamestnancov AO/NO, čo bolo spôsobené predovšetkým nárastom počtu zamestnancov v certifikačných orgánoch (COO a COV), v najväčšej miere práve v roku 2017. Počet zamestnancov IO zostával počas sledovaného obdobia pomerne stabilný a v roku 2017 neprispel v spomínanému celkovému nárastu počtu zamestnancov AO/NO. Naopak, došlo k postupnému poklesu počtu zamestnancov SL, pričom na najnižšiu úroveň sa dostali v posledných 2 rokoch. Tento vývoj dokumentuje graf č. 3.

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch vykonávali AO/NO v najväčšej miere činnosti vykonávané na základe rozhodnutia o autorizácii podľa zákona o zhode, a to takmer 40 % podiel zo všetkých vykonávaných činností. Napriek tomu väčšina AO/NO presmerovala svoju činnosť z oblasti posudzovania zhody podľa zákona o zhode do iných oblastí. Rovnako ako v roku 2016, aj v roku 2017 preukázalo 6 AO/NO ako svoju hlavnú činnosť (nad 70 %) posudzovanie zhody. Ďalších 11 AO/NO uviedlo, že posudzovanie zhody tvorilo menej ako 20 % ich činnosti a z nich 2 AO/NO vykazovali v oblasti posudzovania zhody nulové hodnoty.

Mgr. Lukáš Námešný
odbor skúšobníctva s európskych záležitosť ÚNMS SR